

dele Magii

W trakcie poszukiwania nowych, coraz to efektywniejszych technik magii zdałem sobie sprawę, że kompozycyjne spojrzenie na historię magii jest dość użyteczne. Magowie zawsze przecież chcieli ująć teorię i praktykę w język swoich czasów. W zależności od poglądów na świat tworzyli różne modele magii.

Mimo wszystko takie podejście jest nieco ryzykowne: same modele tak na prawdę nic nie wyjaśniają. Są tylko ilustracjami procesów, mimo że dość użytecznymi. Co więcej - zbyt duża systematyzacja bardziej zaciemnia obraz niż wyjaśnia. I w żadnym wypadku nie powinno się popełniać błędów przeważającej części kabalistów - nie wolno mylić mapy z terenem.

Zatem poniższe pięć (a raczej - cztery + jeden) modele magii powinny być postrzegane jako środki do zrozumienia praktycznych możliwości różnych systemów magii, a nie jako ostateczne teorie i/lub wyjaśnienie sposobu działania magii.

Przyjęło się wyróżniać następujące modele:

- Model Spirytualny
- Model Energetyczny
- Model Psychologiczny
- Model Informacyjny
- Meta Model

Model Spirytualny

Jest to prawdopodobnie najstarszy z modeli magii, chociaż mógł on równie dobrze powstać po lub równocześnie z Modelem Energetycznym. Może być odnaleziony na całym świecie w kulturach szamańskich, jak również i w wielu religiach. Jego podstawową przesłanką jest istnienie innego świata zamieszkanego przez mniej lub bardziej autonomiczne byty takie jak duchy, anioły, demony, bogowie etc. Szaman lub mag jest osobą, która ma wstęp do tego świata. Zapewne wiele po nim podróżował, zdobył przyjaciół, pobił wrogów i/lub zyskał tam sprzymierzeńców i sługi [ang. 'servitors']. Jest to ważne, gdyż cała magia polega na obcowaniu z tymi bytami. Współczesne niemieckie określenie czarownicy, "Hexe", jest dobrą tego ilustracją. Pochodzi ono od starogermańskiego słowa "hagazussa", co można przetłumaczyć jako "jeżdżący na grancy". "Hagazussa" porusza się na "granicy między światami", to znaczy jest w domu, świecie codziennego życia jak i w innym świecie, razem z duchami.

Według Modelu Spirytualnego magia jest wynikiem działań tych, niewidzialnych dla przeciętnego człowieka, bytów. Zadaniem szamana/maga jest spowodowanie, by wykonywały one jego wolę. Może to osiągnąć modlitwami, dobijając targu, nakłaniając je pochlebstwami lub też - jak w magii średniowiecznej - używając siły i grożąc im.

Ten inny świat może mieć własną geografie, ale zazwyczaj koegzystuje ze zwykłym światem. Kluczem do wejścia doń są odmienne stany świadomości, kontrolowany trans lub ekstaza, w czym szamani są ekspertami.

Model Spirytualny przeważał w tradycyjnej i dogmatycznej magii, aż do czasów współczesnych. Do najbardziej znanych jego propagatorów można zaliczyć Franza Bardona i przynajmniej do pewnego stopnia - Aleistera Crowley'a.

Model Energetyczny

Wzrost zainteresowania Modelem Energetycznym na zachodzie wystąpił przy końcu XVIII wieku, w okresie gdy pojawił się mesmeryzm. Anton

Mesmer, nie był okultystą w klasycznym tego słowa znaczeniu. Z drugiej jednak strony postrzegany był przez jego współczesnych jako sprawca cudów. To właśnie on odkrył (ponownie zresztą) zapomnianą sztukę hipnozy i magnetyzmu. Jego teoria "zwierzęcego magnetyzmu", czyli subtelnej siły wrodzonej organizmom żywym, zyskała sobie szeroką popularność. W celach leczniczych Mesmer używał też i zwyczajnych magnesów.

Mimo iż Rewolucja Francuska położyła kres ruchowi Mesmera, jego idee nie uległy zapomnieniu. Zostały podchwyczone przez wielu innych, głównie okultystów, którzy wykorzystali je tworząc własne teorie magii. Jednym z pierwszych był Bulwer Lytton z *Societas Rosicruciana in Anglia* (SIRA). Postulował on istnienie subtelnej energii, którą nazwał Vril (prawdopodobnie z łaciny - "virilitas" to siła, moc, energia, w ten sam sposób zapewne powstała nazwa Bovril - "bovis" lub "ox" i "Vril"). Możemy zaobserwować interesujące zbieżności między tą teorią i witalistycznymi teoriami w biologii, które pojawiły się w tym samym czasie. Innymi propagatorami Modelu Energetycznego byli Reichenbach ze swoją koncepcją Od, Eliphas Levi i jego *Astralne Światło* oraz Madame Blavatsky, która zaadoptowała teorie Prany z Jogi. W tym samym czasie antropolodzy i etnolodzy odkryli polinezyjskie pojęcie Mana, a azjatyccy naukowcy zasady chińskiego Ki lub Ch'i (Chi). Ostatnie dwa przykłady wyraźnie wykazują, że idea subtelnych energii wykorzystywanych przez maga sięga czasów o wiele wcześniejszych niż mesmeryzm. Możemy ją zaobserwować nawet we wczesnych kulturach szamańskich. Magia szamańska jest bardzo często mieszanką modeli spirytualnego i energetycznego, to znaczy - szaman może odwołać się do duchów lub bogów, by dały mu "moc", lub - odwrotnie, używając swej mocy może wymóc na nich przychyłość.

Jednakże w "czystej" wersji Modelu, szaman lub mag nie musi odwoływać się do duchów czy innych bytów. Cały świat jest "ożywiany" przez subtelne siły bądź energie. Podstawowym zadaniem maga jest nauczenie się postrzegania i manipulowania nimi. Jako że wszystkie zjawiska mają czysto energetyczną naturę, istnienie innego świata nie jest konieczne. Dlatego mag bardziej "tańczy z energiami" niż "jeździ na granicy". Ale i tu kluczem do używania tych energii jest trans magiczny, lub używając pojęć Magii Chaosu - gnoza.

Wskazówki teoretyczne i praktyczne odnoszące się do Modelu Energetycznego mogą być odnalezione u wielu autorów, ale szczyt popularności Modelu przypadła na lata '70 naszego wieku, kiedy to napływ wschodniej filozofii (ruch Hipisów) ustanowił takie pojęcia jak czakra i praca z kundlani podstawą wielu dziedzin okultyzmu. Wyraźne odniesienia do Modelu Energetycznego można odnaleźć też w "elektromagnetycznych fluidach" czy też "kondensatorach" Franza Bardona.

Model Psychologiczny

Teoria podświadomości Zygmunta Freuda zrewolucjonizowała zachodni sposób myślenia, a psychologię w szczególności. Nagle człowiek stał się istotą tylko częściowo świadomą i tylko częściowo nad sobą panującą. Mimo, że psychologia ciągle jeszcze walczy o uznanie jej za pełnoprawną dyscyplinę naukową, ma ona duże znaczenie dla terapii oraz magii.

Model psychologiczny nie stara się wyjaśnić jak działa magia. Według niego podświadomość (lub, według nazewnictwa C.G. Junga, nieświadomość) doprowadza do pożądanego efektu jeśli tylko zwrócić się do niej będąc w odpowiednim stanie. Jest to osiągalne poprzez magiczny trans, sugestie oraz użycie symboli magicznych (tj. selektywnej percepcji sensorycznej), jako narzędzi asocjacji i środków służących do komunikacji między świadomą wolą maga a jego podświadomymi zdolnościami odpowiedzialnymi za uzyskanie efektów.

Aleister Crowley poświęcił wiele uwagi Modelowi Psychologicznemu. Nie jest to zaskakujące, jako że Crowley nie tylko starał się nadać za rozwojem wszystkich ważniejszych nauk swoich czasów, ale również uważał się za najlepszego psychologa na świecie. Mimo wszystko bardziej skłaniał

się ku Modelowi Spirytualnemu - według niego Aiwass był bytem nadprzyrodzonym. Niemniej jednak umiał wspaniale tłumaczyć magię używając terminów psychologicznych, dzięki czemu brzmiało to sensownie dla jemu współczesnych sceptyków.

Dużo radykalniejszym podejściem odznaczał się Austin Osman Spare. Jego magia sigili całkowicie bazuje na założeniach Modelu Psychologicznego. W zasadzie jest to odwrotność Freudowskiej teorii kompleksów - poprzez stłamszenie życzenia do formy sigila, a następnie zapomnienie go tworzy się sztucznie "kompleks", który następnie zaczyna działać podobnie jak stłumione, podświadome traumy powodują zachowania neurotyczne etc.

Mag używający Modelu Psychologicznego jest programistą symboli i odmiennych stanów świadomości. Nie jest mu potrzebny transcendentalny inny świat lub nawet subtelne energie. W praktyce jednak zazwyczaj zakłada, że jedno bądź drugie (albo nawet oba) rzeczywiście istnieje i może być wykorzystane przez jego podświadomość.

Autorzy tacy jak Israel Regardie, Dion Fortune, William Butler, Francis King, William Gray i do pewnego stopnia Peter Carrol optują za Modelem Psychologicznym, który wydaje się być fundamentalnym w angielskojęzycznym świecie magii i który w latach siedemdziesiątych tego stulecia stał się dominującym paradygmatem.

Model Informacyjny

Rozwój Modelu Informacyjnego rozpoczął się około 1987 roku i ciągle trwają dyskusje nad kierunkiem, jaki powinien on ostatecznie przyjąć. Na dzień dzisiejszy jego założenia brzmią:

1. Energia jako taka jest "głupia" - potrzebuje informacji o tym co robić, mogą to być tak zwane prawa natury lub bezpośrednie komendy.
2. Informacja nie ma masy ani energii. Jest zatem szybsza niż światło. Nie jest również ograniczona przez Einsteińską czasoprzestrzeń. Dlatego może być wysłana do dowolnego czasu i miejsca. Jest w tym więcej podobieństwa do fizyki kwantowej, niż do relatywistycznego rozumienia masy i energii. Jednakże informacja może być dołączona do jakiegoś medium, na przykład organizmu lub jakiegokolwiek innego obiektu przechowującego dane.

W początkach teoretycznej dysputy ciągle wierzono, że postulowane przez Ruperta Sheldrake'a morficzne (lub raczej - morfogenetyczne) pola posłużą za podstawę do wyjaśnienia faktycznego sposobu przesyłania informacji. Mimo, że dyskusje ciągle trwają, nie wydaje się by miały one tak duże znaczenie. Oczywiście nie można też wykluczyć, że akt Magii Informacyjnej rzeczywiście tworzy takie pola.

Stosowanie, ciągle jeszcze rozwijającego się, Modelu Informacyjnego doprowadziło do powstania dziedziny, którą nazywam cybermagią (od "cybernetyki" lub "nauki o kontrolowaniu systemów"). W przeciwieństwie do powyższych modeli, osiągnięcie efektów w cybermagii nie wymaga korzystania z transu magicznego. Cybermag raczej aktywuje albo swoje banki pamięci, a mianowicie mózg i kręgosłup (tzw. czakrę kija golfowego, nazywaną tak z powodu kształtu przypominającego właśnie kij golfowy), albo osoby docelowej. Pożądana informacja jest następnie przywoływana i przesyłana. Przypomina to nieco kopiowanie pod MS-DOSem. Analogia do kopiowania idzie dalej. Pierwotna informacja (nie mająca masy) nie zostaje "utracona" w tym procesie (jak mogłoby się to stać z energią), lecz zostaje zduplikowana. Jest to bardzo ważny postulat, gdyż pozwala to działać nawet magowi znajdującemu się w nienajlepszym stanie, być może nawet prawie kompletnie upitemu, tak długo jak działają jego podstawowe "systemy podtrzymywania życia" a składnia komend podawana jest poprawnie.

Mimo wszystko, jest chyba oczywistym, że ta technika wymaga uważnej kontroli nad tym, co zwykło się nazywać efektami kundalini. Praktyka wykazała również, że znajomość Jogi i umiejętność medytacji są

nieocenioną pomocą w cybermagii.

Niestety pełny wykład o teorii i praktyce cybermagii nie może być tutaj przedstawiony z braku miejsca i powinien stać się tematem innego eseju. Obecnie główne eksperymentalne prace badawcze nad Modelem Informacyjnym prowadzone są przez Magical Pact of the Illuminates of Thanateros (IOT). Niektóre z rezultatów są zdumiewające, zwłaszcza dotyczące przekazywania wiedzy i umiejętności językowych oraz leczenia.

Mimo, że na pierwszy rzut oka cybermagia wydaje się być bardzo nowoczesną i nietradycyjną, jej korzenie sięgają bardzo dawnych czasów. Przemawiają za tym choćby podania o wschodnich guru, którzy przed śmiercią przekazywali całą swoją wiedzę następcom. Zazwyczaj dokonywano tego za pomocą długiej, wspólnej medytacji.

Ten przykład pokazuje też, że różne modele magii istniały i koegzystowały od zawsze. Tym co zmieniało się z biegiem czasu był nacisk kładziony na taki lub inny model.

Meta-model

Meta-model nie do końca jest "modelem", lecz raczej - instrukcją użycia innych modeli. Jego podstawowym przesłaniem jest "Zawsze korzystaj z modelu najodpowiedniejszego dla twoich celów". Brzmi to jak truizm, lecz jak zobaczymy - dla wielu magów nie jest to tak oczywiste jak mogłoby się wydawać. Silnie zakorzenione w magii chaosu twierdzenie "Nic nie jest prawdziwe. Wszystko jest dozwolone" ostatecznie sprowadza się do czystego pragmatyzmu. Zanim rozwinę tą kwestię, przyjrzyjmy się praktycznemu zastosowaniu powyższych modeli i różnicom między nimi na przykładzie uzdrawiania.

W Modelu Spirytualnym uzdrawianie jest postrzegane jako egzorcyzm: choroba spowodowana jest "złymi", lub przynajmniej, niepożądanymi bytami. Muszą one zostać zneutralizowane i odegnane przez szamana lub maga. W przypadku człowieka chorującego na serce, szaman może, na przykład, "zobaczyć" zieloną jaszczurkę w pobliżu serca, która musi zostać usunięta. W tym celu szaman najprawdopodobniej wezwie na pomoc swoje duchy, które już załatwią sprawę. Odpowiednio wyegzorcyzmowany pacjent zostaje uwolniony od swych dolegliwości i szybko wróci do zdrowia.

W Modelu Energetycznym wszystkie choroby są powodowane przez energetyczne niezrównoważenie. Zatem nasz pacjent może mieć zbyt dużo (lub - zbyt mało) "ognistej energii" w swojej czakrze serca. Zadanie maga polega na przywróceniu równowagi energetycznej, co potocznie nazywane jest "zdrowiem". Może tego dokonać przez nakładanie rąk, użycie kryształów i kamieni szlachetnych, magnetyzm, masaż czakry etc. Gdy równowaga zostaje przywrócona pacjent jest uzdrowiony.

Według Modelu Psychologicznego choroba ma zasadniczo psychosomatyczną naturę. Dlatego też w celu wyleczenia z choroby mag albo odprawi z pacjentem rytuał mający na celu podniesienie jego odporności i rozwiąże jego problemy (np. rytuał saturniański by uporać się z "saturniańskimi wyzwaniami", których najwyraźniej pacjent unikał popadając w chorobę) lub też naładuje sigil mający uzdrowić pacjenta. Najprawdopodobniej jednak mag poradzi pacjentowi by sam narysował i naładował sigila.

W Modelu Informacyjnym cybermag przeniesie "matrycę leczącą" do systemu pacjenta (lub stworzy "pole morficzne" zdrowia i samoleczenia) i pozwoli, by energie pacjenta wykonały resztę pracy automatycznie. Ten sposób leczenia opiera się na założeniu, że energie są wystarczająco mocne, by poradzić sobie z chorobą. W innym wypadku mag albo przeskoczy do Modelu Energetycznego i dostarczy pacjentowi odpowiednią ilość energii, albo stworzy jeszcze jedną matrycę informacyjną, by spowodować dopływ potrzebnej energii.

Zgodnie z Meta-modelem mag wcześniej zdecyduje, który paradygmat przyjmie. Nie wyklucza to oczywiście zmiany paradygmatu w czasie pracy, czy też łączenia ich. Zazwyczaj decyzja zostaje podjęta według kryteriów praktyczności, efektywności i własnych preferencji. I tak, ja przy uzdrawianiu innych osób najczęściej korzystam z Modelu Spirytualnego lub Energetycznego. Natomiast w stosunku do siebie samego wolę używać Modelu Psychologicznego lub Informacyjnego. Poza tym, efekty pracy w Modelu Informacyjnym są widoczne niekiedy dopiero po dwóch dniach i dlatego w przypadku dokuczliwego bólu lepiej zastosować Energetyczne "nakładanie rąk".

Kolejną ważną sprawą jest właśnie czynnik czasowy. Tradycyjne rytuały Modelu Spirytualnego mogą wymagać od połowy dnia do tygodni lub nawet - miesięcy. Operacje wykonywane w Modelu Energetycznym rzadko trwają dłużej niż kilka godzin. Do utworzenia sigila, jednej z najszybszych technik Modelu Psychologicznego, potrzebne jest od pięciu do dziesięciu minut. Jednakże działania w Modelu Informacyjnym zajmują około trzech czwartych sekundy. Doświadczonym magowie mogą to zrobić nawet szybciej.

Mimo pozornej oczywistości, wrodzony relatywizm Meta-modelu jest dla wielu ludzi uciążliwy. Tyczy się to zwłaszcza początkujących. Typowy dialog może przyjąć taką postać:

- Czy istnieją duchy?
- W Modelu Spirytualnym istnieją.
- A w Energetycznym?
- W Modelu Energetycznym mamy do czynienia z subtelnymi formami energii.
- A co z Modelem Psychologicznym?
- Tam występują projekcje podświadomości.
- A w Modelu Informacyjnym?
- Tu mówi się o sektorach informacyjnych.
- No dobrze, to istnieją te duchy czy nie?
- W Modelu Spirytualnym istnieją.

Taka pętla logiczna zazwyczaj jest dość frustrująca. Ale gdy pytający twierdzi, że mag stara się uniknąć odpowiedzi, przeocza tym sam fakt, że on sam hołduje odwiecznemu przywiązaniu do absolutnych, "obiektywnych" prawd, co już dawno przestało być "w dobrym tonie". Dzisiejszy cyberpunkowy mag wie, że wolność i dogmat wzajemnie się wykluczają.

UBIQUE DAEMON .'. UBIQUE DEUS .'.

Frater U.'.D.'. - Modele Magii